TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN DIỄN CHÂU **TỈNH NGHỆ AN**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 03/2024/QĐST-VDS	*Diễn Châu, ngày 29 tháng 02 năm 2024*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN DIỄN CHÂU

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ toạ phiên họp: bà Nguyễn Thị Hồng Nhung

Thư ký phiên họp: bà Lê Hải Sâm – Thư ký TAND huyện Diễn Châu

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Diễn Châu tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Vinh - Chức vụ: Kiểm sát viên

Ngày 29 tháng 02 năm 2024, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Diễn Châu, tỉnh Nghệ An mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 28/2024/TLST-VDS ngày 29/01/2024 về yêu cầu tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2024/QĐST-VDS ngày 19/02/2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị K, sinh năm 1960. Địa chỉ: xóm T, xã D, huyện D, tỉnh Nghệ An. Có mặt.

- *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:*

1. Bà Hoàng Thị N, sinh năm 1921. Địa chỉ: xóm T, xã D, huyện D, Nghệ An.

Người đại diện ủy quyền của bà Nhuận: Bà Nguyễn Thị K, sinh năm 1960. Địa chỉ: xóm T, xã D, huyện D, tỉnh Nghệ An. Có mặt.

2. Ông Nguyễn Văn H, sinh năm 1954. Địa chỉ: khối 7, phường B, thành phố V, tỉnh Nghệ An. Có mặt.

3. Ông Nguyễn Hữu N1, sinh năm 1962. Địa chỉ: xóm T, xã D, huyện D, tỉnh Nghệ An. Có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu đề ngày 15/01/2024, bản tự khai và tại phiên họp, người yêu cầu là bà Nguyễn Thị K trình bày:

Bố mẹ của bà là cụ ông Nguyễn C (đã chết năm 1989) và cụ bà Hoàng Thị N có 05 con chung gồm: ông Nguyễn Văn L (đã chết năm 2020), ông Nguyễn Văn H, bà Nguyễn Thị K, ông Nguyễn Hữu N1 và ông Nguyễn Văn Q. Cụ ông Nguyễn C và cụ bà Hoàng Thị N không ai có con riêng, không ai nhận con nuôi. Ông Nguyễn Văn Q là con út, sinh ra và lớn lên học hết cấp II, đến năm 1987 thì bị bệnh tâm thần nặng cho đến nay; đã được Phân viện Pháp y tâm thân Bắc Miền Trung thuộc Viện pháp y tâm thần trung ương kết luận mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi. Ông Q không có vợ con; không có khả năng lao động; không tự phục vụ được bản thân, mất hết khả năng nhận thức và trí tuệ; được hưởng các trợ cấp xã hội nên hiện đang sống cùng mẹ, được chị gái là bà Nguyễn Thị K trực tiếp nuôi dưỡng và chăm sóc. Việc này làm ảnh hưởng đến các quyền về giao dịch dân sự của bản thân ông Nguyễn Văn Q và gia đình. Vì vậy, bà Nguyễn Thị K yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn Q là người bị mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện việc giám hộ cho ông Q trong các giao dịch dân sự liên quan; cử chị gái của ông Nguyễn Văn Q là bà Nguyễn Thị K làm người giám hộ cho ông Q.

Tại bản tự khai và phiên họp, những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan gồm: ông Nguyễn Văn H, ông Nguyễn Hữu N1 và người đại diện ủy quyền của cụ bà Hoàng Thị N là bà Nguyễn Thị K đều trình bày: thừa nhận quan hệ huyết thống, tình trạng bệnh tật của ông Nguyễn Văn Q như bà Nguyễn Thị K trình bày là đúng, thống nhất yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn Q là người bị mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện việc giám hộ cho ông Q trong các giao dịch dân sự liên quan; thống nhất cử chị gái của ông Nguyễn Văn Q là bà Nguyễn Thị K làm người giám hộ cho ông Q.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Diễn Châu phát biểu: Về trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của pháp luật; Về nội dung: Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, 370, 371, 372, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22, điều 46, điều 47 Bộ luật dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị K về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn Q là người bị mất năng lực hành vi dân sự; chỉ định bà Nguyễn Thị K (sinh ngày 10/05/1960; Địa

chỉ: xóm T, xã D, huyện D, tỉnh Nghệ An) là giám hộ cho ông Nguyễn Văn Q; Về lệ phí: Miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà Nguyễn Thị K

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Diễn Châu tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Diễn Châu nhận định:

[1]. Về tố tụng: Bà Nguyễn Thị K có đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự; người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại huyện Diễn Châu, tỉnh Nghệ An nên Tòa án nhân dân huyện Diễn Châu căn cứ khoản 1 điều 27 khoản 2 điều 35, điểm a khoản 2 điều 39 của BLTTDS thụ lý giải quyết yêu cầu là đúng thẩm quyền.

[2]. Về yêu cầu của các đương sự: Bà Nguyễn Thị K là chị gái của ông Nguyễn Văn Q nên có quyền là đơn yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự về việc tuyên bố ông Nguyễn Văn Q bị mất năng lực hành vi dân sự.

Quá trình giải quyết vụ việc và tại phiên họp, người yêu cầu là bà Nguyễn Thị K, những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan gồm: ông Nguyễn Văn H, ông Nguyễn Hữu N1 và người đại diện ủy quyền của cụ bà Hoàng Thị N là bà Nguyễn Thị K đều thừa nhận: ông Nguyễn Văn Q bị bệnh tâm thần phân liệt, sa sút trí tuệ, không có khả năng lao động từ năm 1987 đến nay, không có khả năng lao động; không tự phục vụ được bản thân, mất hết khả năng nhận thức và làm chủ hành vi; mọi sinh hoạt đều phụ thuộc vào gia đình bà Nguyễn Thị K.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 48/KLGĐTYC ngày 26/12/2023 của Phân viện Pháp y tâm thần Bắc Miền Trung thuộc Viện pháp y tâm thần trung ương kết luận: "Tại thời điểm giám định, anh Nguyễn Văn Q bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể di chứng, theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (IDC10) bệnh có mã số là: F20.5, (Bệnh ở giai đoạn sa sút trí tuệ). Tại thời điểm đã nêu, anh Nguyễn Văn Q mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi".

Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 48/KLGĐTYC ngày 26/12/2023 của Phân viện Pháp y tâm thần Bắc Miền Trung thuộc Viện pháp y tâm thần trung ương, kết quả biên bản xác minh và lời khai của các đương sự xác định: ông Nguyễn Văn Q bị mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

Vì vậy, Bà Nguyễn Thị K yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn Q bị mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với các quy định của pháp luật, cần chấp nhận.

Người yêu cầu là bà Nguyễn Thị K, những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đều thống nhất cử chị gái của ông Nguyễn Văn Q là bà Nguyễn Thị K làm người giám hộ cho ông Q. Xét thỏa thuận trên của các đương sự là tự nguyện, phù hợp với các quy định pháp luật, phù hợp với thực tế chăm sóc nuôi dưỡng ông Nguyễn Văn Q nên cần chấp nhận.

[3]. Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị K là người cao tuổi, có đơn đề nghị miễn nộp tiền lệ phí, thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án nên được miễn nộp phần lệ phí giải quyết việc dân sự mà bà K phải chịu với số tiền được miễn là 300.000 đồng. Trả lại cho K số tiền tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự đã nộp.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, 370, 371, 372, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22, điều 46, điều 47 Bộ luật dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu là bà Nguyễn Thị K

Tuyên bố ông Nguyễn Văn Quý (sinh ngày 20/07/1969; địa chỉ: xóm 5, xã D, huyện D, tỉnh Nghệ An) bị mất năng lực hành vi dân sự;

Chỉ định Bà Nguyễn Thị K (sinh ngày 10/05/1960; Địa chỉ: xóm T, xã D huyện D, tỉnh Nghệ An) là người giám hộ cho ông Nguyễn Văn Q. Bà Nguyễn Thị K thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

2. Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị K là người cao tuổi, có đơn đề nghị miễn nộp tiền lệ phí, thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí nên được miễn nộp phần lệ phí dân mà bà Kiên phải chịu với số tiền được miễn là 300.000 đồng

Trả lại cho bà Nguyễn Thị K số tiền 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng) tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự đã nộp tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Diễn Châu theo Biên lai số 0011225 ngày 29/01/2024

3. Trường hợp Quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền

thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

4. Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

THẨM PHÁN

Nơi nhận:
- VKSND huyện Diễn Châu
- Các đương sự
- Lưu hồ sơ

Nguyễn Thị Hồng Nhung